

den Andens maaskee i den Tid er voget lidt — vilde han, som jo nu er meget moderne, uddanne sig paa de høiere Instituter, for at blive brugbar som Forvalter, saa vilde hans Capital vistnok ikke være voget, den vilde maaskee snarere være founet lidt. Men jeg vil nu antage, at den Sidstes Capital er voget op til 6000 Rd., medens den Andens ganske er forbrugt, og at han for disse 6000 Rd. kjøber sig en lille Landeiendom; jeg vil nu spørge de ærede Herrer, hvad troer de, at den vil give i Udbytte. Den Andens Capital er forbrugt til Lærdom; men jeg vil nu spørge, om denne Sidste, hvad enten han er Jurist eller Theolog, ikke har større Udsigter til at faae et rimeligt Udbytte af sin Capital, som han har forvandelt til Lærdom, end den Anden, som har sat sine 6000 Rd. i en Landeiendom; — hvor store Indtægter vil denne Sidste have om Aaret, og hvor stor en Pension kan han gjøre Regning paa at faae af Statskassen? Man vil saa svare mig, han tjener ikke Staten; det gjør han heller ikke, men man kan dog godt sige, at han virker i Statens Interessse, naar han søger at bringe saa Meget ud af Jorden som muligt til Gavn for sit Fædreland og til Gavn for os Alle. Jeg vil paastaae, og jeg haaber, at Ingen vil sige mig imod, at den, der har sat sin Capital i Lærdom, har i Udsigt større Renter og et større Udbytte deraf end den, der er gaaet den anden Vej. Det er muligt, at den, der er bleven Landmand, kan faae en Kone, som ogsaa har 6000 Rd., og at han da kan kjøbe sig en Gaard til 12,000 Rd., men den samme Vej staaer jo den Anden, Embedsmanden, aaben, der er jo heller ingen Ting iveien for, at en Embedsmand paa samme Maade kan erhverve privat Formue. Dersom Landmanden som sagt gifter sig med en Kone, som ogsaa har 6000 Rd., og de lægge deres Capitaler sammen og kjøbe en Eiendom, som koster 12,000 Rd., saa maade de nødvendigviis, dersom deres Familie bliver stor, hjælpes ad fra den tidlige Morgen til den silbige Aften, for at kunne slaae sig nogenlunde godt igjennem, naar de ville give deres Børn den Opdragelse, som de kunne skaffe tilveie enten i de-

res eget Huus, eller i en Skole, som er i Nærheden. Man maa holde sig for Die, at naar man tænker paa Middelfstanden, den saakaldte Gaardmandsclasse paa Landet — hverken paa de større eller paa de mindre Jordbesiddere — og paa den tilsvarende Middelfstand i Kjøbstæderne, og vi see hen til de foreslaaede Gager for Embedsstanden, saa kan det ikke negtes, at disse ere meget heldigere stillede end Middelfclasserne her i Landet; naar man omtaler Gagerne, saa nævner man stadig Minimum, men Sædberegningen, Alderstillegget, Pensionsberettigelsen nævner man ikke, det er Noget, som man slaaer i Glemmebogen, men det maa sandelig regnes med. Jeg skal imidlertid for mit Bedkommende ikke være utilbøielig til at stemme for det ene, og maaskee for de 2 af de Poster, der ere opførte i Forslaget under Nr. 3.

Fallesen: Det maa maaskee være mig tilladt at gjøre en ganske kort personlig Bemærkning. Det ærede Medlem for Holbæk Amts 2den Valgfreds (Tscherning), maa i høi Grad have misforstaaet mig; jeg udtalte saa stærkt, som det var mig muligt, og jeg ventede ogsaa, at jeg udtalte det klart, at jeg paa ingen Maade satte Embedsmændenes Hæderlighed i Forhold til deres Gagering; jeg sagde udtrykkelig, at Hæderligheden er for mig en negativ Egenkab; jeg forlanger, at Alle skulle være hæderlige, jeg forlanger af mine Undergivne, som ofte ikke have 200 Rd. i Gage, at de skulle være hæderlige, og de ere hæderlige. Jeg har, som sagt, paa ingen Maade udtalt, at Hæderligheden stod i Forhold til Gagen; men jeg har sagt, at saaledes som Sæder og Stikke ere i vort Land og i hele Europa, saa forlanger man, at en Embedsmand, der beskæfter et Embede af en vis Betydning, skal kunne leve paa en vis Maade. Om nu en Dommer just skal begynde med en Gage af 1,200 Rd., at det er en Skjønssag, skal jeg indrømme; men jeg maa paa det Bestemteste modsige, at jeg nogenstunde skulle have tænkt paa eller udtalt, at Noget kan blive hæderligere ved at faae en høiere Gage.